

MÜZİK EĞİTİMCİSİ YETİŞTİREN KURUMLARDA ORKESTRA/ODA MÜZİĞİ EĞİTİMİNİN PROGRAM YÖNÜNDEN İNCELENMESİ*

THE ANALYSIS REGARDING TO TRAINING PROGRAMME ABOUT ORCHESTRA/CHAMBER MUSIC IN TRAINING INSTITUTIONS OF MUSIC EDUCATORS

Dr.Öğr. Üy. Rıza AKYÜREK

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitimi Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, ORCID: 0000-0001-6493-4871

ÖZ

Eğitim insanoğlunun doğumundan ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Eğitim; bilim, teknik ve sanatın her üçünü de kapsayan bir içerik taşıyorsa, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç niteliğini kazanır. Birey, toplumsal olaylardan, kültürel, politik, siyasi birçok değişim ve gelişmelerden etkilenir. Hayatının değişik dönemlerinde bireyde meydana gelen bu kültürel birikim onu sosyal bir varlık olarak toplumun bir parçası haline getirir. Müzik Kültürü, geçmişten günümüze toplumun müzik alanında ürettiği, oluşturduğu, geliştirdiği ve şimdiki zamana kadar biriktirdiği sözlü ya da yazılı müzikal birikimlerin tümü olarak tanımlanabilir. Sanat eğitimi bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana boyutundan, üç ana bileşeninden biridir. Müzik eğitimi sürecinde bireysel çalgı eğitiminde edinilen davranışlar toplu çalgı eğitiminde geliştirilmekte, ilerletilmekte ve uygulamaya dönük ivme kazanmaktadır. Orkestra/oda müziği eğitimi, bireysel çalgı eğitiminde kazanılan davranışların toplu çalma yoluyla geliştirilmesi, değiştirilmesi, dönüştürülmesi olarak da tanımlanabilir. Bu araştırmada, Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda orkestra/oda müziği dersine ait eğitim programının oluşturulup oluşturulmadığının saptanması, var olan eğitim programlarının yeterliliğinin irdelenmesi, mevcut programlara öğretim elemanı ve dersi alan öğrencilerin perspektiflerinden yeni bakış açıları kazandırılması ve oluşturulacak programlar için yeni yönelimler ve önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireysel Çalgı Eğitimi, Müzik Eğitimi, Orkestra/Oda Müziği, Eğitim Programı

ABSTRACT

Education; Science, technical and art has a content, including all three individuals and societies change, development and formatting, routing, to complete the most effective process of wins. The individual is influenced by social, political, cultural, and political changes and developments. This cultural accumulation that occurs in individuals during different periods of life makes it a part of society as a social entity. Music Culture can be defined as all of the verbal or non-verbal musical accumulations that the day-to-day society produces in the field of music, builds, develops and accumulates to the present time. Music education is one of the three main component that is education of art facing the three main dimensions of the training process.

Music education in the process of being developed by public instrument acquired behaviors of individual instrument training, education to improve and application-oriented are gaining momentum. The Orchestra/Chamber music can be defined as training, the development of collective behavior of individual instrument training, earned through playing, modification, transformation. This research is intended for music educator, who belongs to the orchestra/chamber music class training program in the institutions created or not, evaluation of the adequacy of existing training programs. With this research is aimed

* MUZED Uluslararası "İpek Yolu'nda Müzik Kültürü ve Eğitimi" Bölge Konferansında sunulmuştur

about Instructor and class students gaining new perspectives and created from new perspectives and proposals aimed at the development.

Keywords: Training Instruments, Music Educations, Orchestra/Chamber Music, Training Programme

1.GİRİŞ

Dünya üzerinde var olan toplumları birbirine bağlayan ve farklı desenleri ile çeşitlendiren en önemli unsurlardan birisi kültürdür. Kültür geçmişten günümüze toplumların yaşamlarıyla yoğrulan, geleneklerin, ahlaki değerlerin ve toplumsal yaşanmışlıkların bir bütünü ve süzülerek gelen özüdür. Her toplumun kendine özgü ahlaki değerleri, yaşam ölçütleri ve gelenekleri olduğu gibi her toplumun benimsediği ve tüm toplumlar tarafından katkılarla oluşturulan genel bir kültür anlayışı da geçmişten günümüze yer almaktadır.

Eğitimde niteliğin geliştirilmesi, eğitim kurumlarının en önemli uğraşlarından biri olmuştur. Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında tüm eğitim faaliyetleri önceden hazırlanan bir program çerçevesinde yürütülür. Kurumda bireye hangi davranışların nasıl kazandırılacağı eğitim programlarında yer alır. Bu nedenle eğitimin niteliği büyük ölçüde uygulanan programa bağlıdır. Uygulanan programların aksaklık ve eksiklikleri giderildikçe, toplumdaki ve bilim alanlarındaki değişimlere göre yeniden düzenlendikçe, diğer bir deyişle, programlar geliştirildikçe eğitimin niteliğinin de artması beklenir (Erden, 1998).

Eğitim; bilim, teknik ve sanatın her üçünü de kapsayan bir içerikle düzenlenerek, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en etkili süreç niteliğini kazanır. Böyle bir eğitim, bireyi biyopsişik, toplumsal ve kültürel boyutlarıyla, bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinişsel davranış yapılarıyla da dengeli bir bütün olarak, en uygun ve en ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana boyutundan, üç ana bileşeninden biridir. Müzik eğitimi ise, çeşitli kollara ayrılan sanat eğitiminin başlıca dallarından birini oluşturur (Uçan, 2005)

Ertürk'ün "Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişme meydana getirme sürecine Eğitim denir"(Ertürk, 1994) tanımı ve Uçan'ın "Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranış kazandırma, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme sürecine Müzik Eğitimi denir" (Uçan, 2005) tanımından hareketle orkestra/oda müziği eğitimi "Orkestra/oda müziği topluluğunu oluşturan bireylerin müziksel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik müzikal değişim ve gelişim meydana getirme süreci" olarak tanımlanabilir.

Eğitimde planlama, genel anlamda, öğretim etkinliklerinin en rasyonel, en düzenli şekilde nasıl yürütüleceğinin önceden ortaya konmasıdır. Eğitimde, belirlenen program hedeflerine ulaşmak esas olduğuna göre ve varılmak istenen nokta da daha önceden belirlendiğine göre plansız ve programsız çalışmalar eğitim ve öğretimi amacından uzaklaştırır. (Demirel, 1999). Toplumun sosyal, kültürel, politik ve ekonomik yönden kalkınmasında ve bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerinde önemli bir role sahip olan eğitim sisteminin, üç temel ögesi vardır. Bunlar; öğrenci, öğretmen ve programdır (Varış, 2007).

Müzik öğretimi, öğrenciyi, kendisi için hazırlanmış olan çevrenin öğeleriyle etkileştirerek, davranışında müzikle ilgili istedik değişmeyi gerçekleştirmeye yönelik "öğrenme yaşantısı oluşturma süreci" diye tanımlanabilir. Bu tanıma göre, müzik öğretim programı, müzik öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür (Uçan, 2005).

2.YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Araştırmaya veri sağlamak amacıyla yapılandırılmış görüşme formu ve anket formu uygulanmıştır. Araştırmanın örneklemini altı Üniversitenin Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Orkestra/oda müziği derslerini yürütmüş/yürütmekte olan 15 öğretim

elemanı ve ilgili anabilim dallarında 2008-2009 Eğitim-Öğretim yılı güz ve bahar yarıyılarında orkestra/oda müziği I-II-III derslerini almış 305 öğrenci oluşturmaktadır.

2.2.Verilerin Toplanması

Örneklem grubunda yer alan üniversitelerin ilgili Anabilim dallarında orkestra/oda müziği derslerini yürütmüş/yürütmekte olan öğretim elemanlarına daha önceden hazırlanmış yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanması aşamasında orkestra/oda müziği eğitimi alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuştur. Formun düzenlenmesi ve veri toplama aracının uygunluğunun saptanması aşamalarında sosyal bilimler alanı, bilimsel araştırma teknikleri uzmanının görüşleri doğrultusunda yapılandırma tamamlanmıştır. Görüşme formunun ilk kısmı öğretim elemanlarının kişisel bilgilerine ilişkin, ikinci kısmı ise orkestra/oda müziği dersi uygulama, planlama ve değerlendirme aşamalarına ilişkin sorulardan oluşmaktadır. İlgili Anabilim dallarında Orkestra/oda müziği I-II ve Orkestra/oda Müziği-III derslerini alan toplam 305 öğrenciye anket uygulanmıştır.

2.3.Verilerin Çözümlemesi

Öğretim elemanlarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen veriler, yazılı metin haline dönüştürülerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılmak üzere analiz edilen görüşmeler belirli başlıklar altında toplanarak kategorize edilmiştir. Her görüşmeci için kodlama sistemi kullanılmış, böylece görüşmenin gizliliği ve özel yapısı korunmuştur. Araştırmaya veri sağlamak için ilgili dersi alan öğrencilere beşli likert ölçeğinden oluşan anket uygulanmıştır. Anketin geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak amaçlı örneklem grubu dışında seçilen öğrencilere ön uygulama yapılmış ve Cronbach Alfa güvenirlik analizi değeri **0,87** bulunmuştur. Bu değer, sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda güvenirlik için oldukça yeterli görülmektedir.

3. BULGULAR ve YORUMLAR

Orkestra/Oda Müziği Dersini Yürütmüş/Yürütmekte olan Öğretim Elemanlarının Dersin Amacı, Kapsamı, Programlanması, İşleyişi ve Değerlendirilmesi Aşamalarına İlişkin Görüşleri; Orkestra/oda müziği dersinin genel amaçlarına ilişkin yapılan görüşmelerden çözümlenen Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda orkestra/oda müziği dersinin genel amaçlarının birlikte müzik yapma becerisi kazanabilme, grup bilinci kazanabilme, toplu çalma yoluyla müzikal ifade oluşturabilme, bireysel çalgıdaki kazanımlarını toplu çalma yoluyla geliştirebilme, toplu çalma yoluyla Türk ve Batı müziğinin seçkin örneklerini tanıyabilme ve bu örnekleri çalmaktan zevk alabilme, orkestra tekniklerini orkestra gruplarını, orkestrada yer alan çalgı gruplarını kavrayabilme, toplu çalma yoluyla toplumun sosyo-kültürel gelişimine katkıda bulunabilme, birlikte çalma yoluyla müzikal duyarlılığını geliştirebilme, orkestra yoluyla perspektif düşünce yapısı oluşturabilme, çevresine duyarlı olma bilinci kazanabilme, beraber müzik yaparken diğer grup üyelerini dinleme ve saygı gösterme, ortak bir ürün ortaya koyma disiplini ve adabını yakalayabilme vb. amaçlardan oluştuğu söylenebilir.

“Orkestra/oda Müziği dersi kapsamında kendinize ait oluşturduğunuz 14 haftalık faaliyetlerinizi içeren ders programınız var mı?” sorusuna öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar tablo:1’de verilmiştir.

Tablo:1 Ders Programına İlişkin Öğretim Elemanı Görüşleri

Akademik Unvan	Var f	%	Yok f	%	Toplam
Profesör	1	7	-	-	1
Doçent	-	-	1	7	1
Yardımcı Doçent	4	25	-	-	4
Öğretim Görevlisi	6	40	1	7	7
Okutman	1	7	-	-	1
Uzman	-	-	-	-	-
Araştırma Görevlisi	1	7	-	-	1
Toplam	13	86	2	14	15

Görüşme yapılan orkestra/oda müziği öğretim elemanlarının % 86’sının orkestra/oda müziği dersi kapsamında kendisine ait oluşturduğu 14 haftalık faaliyetlerini içeren ders programına sahip olduğu, görüşme yapılan öğretim elemanlarının % 14’ünün ise böyle bir program oluşturmadıkları saptanmıştır.

Buna göre, görüşme yapılan orkestra/oda müziği öğretim elemanlarının tamamına yakın kısmının orkestra/oda müziği dersi kapsamında eğitim faaliyetlerini içeren bir program hazırladıkları söylenebilir.

Orkestra/oda müziği ders programı oluştururken dikkat ettiğiniz ölçüt nelerdir? Sorusuna orkestra/oda müziği dersini yürütmüş/yürütmekte olan öğretim elemanlarının verdikleri cevaplar doğrultusunda elde edilen verilere göre; Öğretim elemanları tarafından dikkat edilen ölçütler;

- Dersin içeriğine uygun hedeflerin belirlenmesi
- Hedef davranışların dönemlere eşit şekilde dağıtılması
- Planlanan dönemde dersi alan öğrencilerin çalgılarındaki düzeyleri
- Dersi alan öğrencilerin bireysel çalgılarındaki dağılım
- Toplu çalmaya ilişkin grup bilinci, uyumu ve disiplini
- Değişik müzik dönemlerine ve çağdaş Türk müziğine yer verilmesi
- Seçilen repertuarın eğitsel özellikleri
- Eserlerin öğrencilerin çalgı düzeylerine uygunluğu
- Değişik çalgı tekniklerine eşit düzeyde yer verilmesi öğretim elemanları tarafından dikkat edilen ölçütler olarak gösterilebilir.

Görüşme kapsamında Öğretim Elemanlarına yöneltilen “Orkestra/oda müziği eğitimi ders programı oluşturma aşamasında diğer çalgı eğitimcileriyle işbirliği içerisine giriyor musunuz? İşbirliğinin olması gerektiğine inanıyor musunuz?” sorusuna öğretim elemanlarının % 64’ünün diğer öğretim elemanlarıyla program oluşturma aşamasında işbirliği içerisine oldukları, geri kalan % 36’sının işbirliği içerisine bulunmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Buna göre; görüşme yapılan orkestra/oda Müziği Öğretim Elemanlarının çoğunluğunun orkestra/oda müziği ders programı oluşturma sürecinde diğer çalgı eğitimi Öğretim Elemanları ile işbirliği içerisine girilmesi gerektiği ve hedeflerin belirlenmesi, öğrencilerin bireysel çalgı seviyelerinin tespit edilmesi ve orkestra/oda müziği çalgı gruplarının oluşturulmasında işbirliğinin verimli olacağı görüşünde birleştikleri söylenebilir.

“V. Yarıyıldan itibaren üç dönem devam eden Orkestra/oda müziği dersine ilişkin program oluşturma sürecinde ilgili dersi her dönem ayrı mı planlıyorsunuz? Üç dönemi bir bütün olarak mı planlıyorsunuz ?” sorusuna görüşme yapılan orkestra/oda müziği öğretim elemanlarının % 34’ü ders planı oluştururken sadece ait olduğu dönemi planladığını belirtmiştir. Görüşme yapılan öğretim elemanlarının % 66’lık bölümü ise dersi üç dönemlik bir bütün olarak düşünüp her dönemin bir sonraki dönemin devamı niteliğinde olduğunu varsayarak planlama yaptıklarını belirtmişlerdir. Buna göre; orkestra/oda müziği dersinin planlanmasında dersi üç dönemlik bir bütün olarak algılanması gerektiği ve plan yapılırken hedeflerin üç döneme dağıtılarak yapılmasının daha verimli ve sağlıklı olacağı söylenebilir.

Orkestra/oda müziği dersini alan öğrencilere uygulanan ankette Orkestra/oda müziği dersinin V. Yarıyıldan itibaren üç dönem devam eden bir ders olarak programda yer almasına dair öğrencilerin görüşlerine ilişkin veriler Tablo:2’de yer almaktadır.

Tablo:2 Orkestra/Oda Müziği Dersinin V. Yarıyıldan İtibaren 3 Dönemlik Bir Ders Olmasına İlişkin Anket Sonuçları

Cinsiyet	Hiç (1)		Az (2)		Kısmen (3)		Büyük Ölçüde (4)		Tamamen (5)	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kız	31	10,2	69	22,6	59	19,3	32	10,5	16	05,3
Erkek	24	07,8	16	05,3	28	09,2	20	06,5	10	03,3
Toplam	55	18,0	85	27,9	87	28,5	52	17,0	26	8,6

Tablo:2'e göre; kız öğrencilerin % 10,02'si *orkestra/oda müziği dersinin V. Yarıyıldan itibaren üç dönem devam eden bir ders olarak programda yer almasının* Hiç yeterli olmadığı, % 22,60'ı Az, % 19,30'u Kısmen, % 10,50'si Büyük Ölçüde ve % 05,30'u Tamamen yeterli olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin % 07,80'i *orkestra/oda müziği dersinin V. Yarıyıldan itibaren üç dönem devam eden bir ders olarak programda yer almasının* Hiç yeterli olmadığı, % 05,30'u Az, % 09,20'si Kısmen, % 06,50'si Büyük Ölçüde ve % 03,30'u Tamamen yeterli olduğu yönünde görüş belirtmişlerdir.

Bu veriler ışığında; kız ve erkek öğrencilerin % 18'inin programda üç dönem yer alan orkestra/oda müziği dersini *Hiç* yeterli bulmazken, öğrencilerin % 27,90'ının Az yeterli bulunduğu, % 28,50'sinin *Kısmen* yeterli bulunduğu, % 17'sinin *Büyük Ölçüde*, % 8,60'ının ise *Tamamen* yeterli bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Orkestra/oda müziği dersinin müzik eğitimcisinin mesleki yaşamına önemli katkılar sağladığı/sağlayacağı düşünüldüğünde; ilgili dersin 3 yarıyıl yerine dönem sayısının arttırılması gerektiğine ilişkin görüşler Tablo:3'te yer almaktadır.

Tablo:3 Orkestra/Oda Müziği Dersinin Programda Mevcut Durumunun Arttırılmasına İlişkin Anket Sonuçları

Cinsiyet	Hiç (1)		Az (2)		Kısmen (3)		Büyük Ölçüde (4)		Tamamen (5)	
	F	%	f	%	f	%	F	%	f	%
Kız	9	03	16	05,3	47	15,5	64	21	71	23,3
Erkek	7	02,2	6	02	21	06,8	30	09,8	33	10,8
Toplam	16	5,2	23	07,3	68	22,3	94	30,8	104	34,1

Tablo:3'e göre; kız öğrencilerin % 0,30'nun orkestra/oda müziği dersinin müzik eğitimcisinin mesleki yaşamına önemli katkılar sağladığı/sağlayacağı düşünüldüğünde; ilgili dersin 3 yarıyıl yerine dönem sayısının arttırılması gerektiği görüşüne *Hiç* katılmadığı, öğrencilerin % 05,30'unun Az, % 15,50'sinin *Kısmen*, % 21'inin *Büyük Ölçüde* ve % 23,30'unun *Tamamen* katıldığı belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin % 02,20'sinin orkestra/oda müziği dersinin müzik eğitimcisinin mesleki yaşamına önemli katkılar sağladığı/sağlayacağı düşünüldüğünde; ilgili dersin 3 yarıyıl yerine dönem sayısının arttırılması gerektiği görüşüne *Hiç* katılmadığı, öğrencilerin % 0,20'sinin Az, % 06,80'inin *Kısmen*, % 09,80'inin *Büyük Ölçüde* ve % 10,80'inin *Tamamen* katıldığı belirlenmiştir. Bu verilere göre; kız ve erkek öğrencilerin ortalama % 30,80'inin orkestra/oda müziği dersinin 3 yarıyıl yerine dönem sayısının arttırılması gerektiği görüşüne *Büyük Ölçüde* katıldıkları, % 34,10'unun ise *Tamamen* katıldıkları söylenebilir.

Orkestra/oda müziğinin amacına uygun gerçekleşebilmesi için; toplu çalma yoluyla orkestrayı oluşturan bireylerin davranışlarında istenen değişiklikler önceden belirlenmeli, planlanmalı ve oluşturulan plan dâhilinde uygulamaya geçilmelidir.

Öğretim elemanlarıyla yapılan görüşmeler, ilgili dersi alan öğrencilere uygulanan ankettten elde edilen veriler ve bu alanda yapılan bilimsel çalışmalardan elde edilen verilerden hareketle orkestra/oda müziği ders programı oluştururken aşağıdaki konulara yer verilebilir.

Müzik Eğitimcisi Yetiştiren Kurumlarda Orkestra/Oda Müziği Eğitimi Ders Programına İlişkin Konular

- Orkestra/oda müziği eğitiminin tanımı, genel amaçları, toplu çalma ve birlikte müzik yapma kavramlarının incelenmesi
- Orkestra/oda müziği eğitiminde çalgı grupları, ses dengeleri ve toplu çalgı eğitiminde çalgı gruplarının etkileşimi
- Bireysel çalgı eğitiminin orkestra/oda müziği eğitimine yansımaları

- Orkestra/oda müziğini oluşturan çalgı grupları arasındaki uyum, ses genişlikleri ve çalgıların sayısal dengeleri
- Orkestra/oda müziğinde dönemler (Barok Öncesi-Barok-Klasik-Romantik ve Çağdaş Dönemler) ve toplu çalgı müziği örneklerinin incelenmesi
- Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki toplu çalgı eğitimine genel bakış
- Toplu çalma ve birlikte müzik yapmada dikkat edilmesi gereken özellikler
- Orkestra/oda müziği eğitiminde repertuar oluşturma, etkinlik planı ve konser hazırlığı aşamalarının incelenmesi
- Orkestra/oda müziği eğitimi kapsamında çalgı gruplarının sahne düzenleri, orkestra oturuş düzenleri ve oluşumları
- Orkestra/oda müziği eğitiminde eser çalışma aşamaları ve öğretim teknikleri
- Orkestra/oda müziğinin doğuşu, gelişimi ve günümüzdeki durumu
- Orkestra şefinin tanımı, tarihçesi, sorumlulukları ve orkestra-şef birlikteliğinin incelenmesi
- Orkestra/oda müziği eğitiminde çalgı grupları ve orkestra eğitimcisi (orkestra şefi) arasındaki uyum
- Orkestra/oda müziği eğitiminde toplu çalma disiplini, birlikte hareket etme davranışlarının önemi
- Orkestra/oda müziği eğitimi sürecinde teknik etütlerin ve müzikal alıştırmaların toplu çalmaya etkileri
- Orkestra/oda müziği eğitiminde hız, nüans ve müzikal dinamik kavramları ve uygulamaları
- Orkestra/oda müziği eğitiminde değerlendirme ölçütleri
- Müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlardaki orkestra/oda müziği yapılanmaları, orkestra türleri, oda müziği ve çalgı topluluklarının incelenmesi
- Orkestra/oda müziği yapılanmaları/oluşumları planlanması, kuruluşu ve gelişiminin incelenmesi
- Orkestra/yapılanması/oluşumu aşamasında grup üyelerinin seçimi, değerlendirmesi ve çalgı eğitimcileriyle işbirliği
- Orkestra yapılanmaları/oluşumları kapsamında orkestra şefi ve çalgı gruplarının görev ve sorumlulukları
- Orkestra/oda müziği eğitimi beklentileri (Öğrenci-Eğitimci-Kurum-sosyo-kültürel çevrenin beklentileri)
- Orkestra/oda müziği eğitiminin, müzik eğitimcisinin mesleki yaşamına katkılarının incelenmesi
- Orkestra/oda müziği eğitiminin, bireye ve sosyal çevresine etkilerinin incelenmesi
- Orkestra yapılanmalarının/oluşumlarının ve çalgı topluluklarının sosyal sorumlulukları

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Elde edile veriler ışığında, görüşme yapılan orkestra/oda müziği öğretim elemanlarının tamamına yakın kısmının orkestra/oda müziği dersi kapsamında eğitim faaliyetlerini içeren bir ders programı hazırladıkları,

Öğretim elemanlarının tamamına yakını orkestra/oda müziği ders programı oluştururken diğer çalgı eğitimi öğretim elemanları ile işbirliği içerisine girilmesi gerektiği ve hedeflerin belirlenmesi,

öğrencilerin bireysel çalgı seviyelerinin tespit edilmesi ve orkestra/oda müziği çalgı gruplarının oluşturulmasında işbirliğinin verimli olacağı görüşünde birleştikleri, Orkestra/oda müziği ders programı hazırlanırken yukarıda başlıklar halinde belirlenen konulara yer vermenin orkestra/oda müziği eğitimi sürecinde olumlu katkılar sağlayabileceği sonuçlarına ulaşmıştır.

Müzik Eğitimi Anabilim dallarında okutulmakta olan ve mevcut programda üç dönem yer alan Orkestra/oda müziği ders saati çoğaltılabilir,

Orkestra/oda müziği derslerini yürüten öğretim elemanları orkestrayı oluşturan ilgili çalgıların öğretim elemanlarıyla planlama, uygulama, değerlendirme, geliştirme aşamalarında daha sık işbirliği içerisine girebilir, fikir alışverişinde bulunabilir, hatta ilgili bölüm başkanlıkları birbiriyle ilişkili olan dersler için dönem başı ve sonunda kurullar oluşturularak dersin daha etkin ve aktif işleyişine yardımcı olabilir, Orkestra/oda müziği dersi hedefleri yılsonu konser etkinlikleri kapsamında çıkartılarak daha çok orkestra edebiyatı alanında yoğunlaşabilir,

Konser, dinleti ve etkinlik planlaması yapılarak orkestra/oda müziği dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi gerçekleştirilebilir,

Bireysel çalgı eğitiminde kazanılan davranışların toplu çalgı eğitimine transfer edilmesi bağlamında önem taşıyan ilgili iki ders arasında planlama ve program oluşturmada paralellik sağlanabilir, geliştirilebilir,

İlgili alanda yapılan benzer çalışmalar desteklenebilir, belirlenen program içeriğindeki konular kullanılabilir, derslerde yer verilebilir, geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

DEMİREL, Ö. (1999). *Plandan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.

ERDEN, M. (1998). *Eğitimde Program Değerlendirme*. (3.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık

ERTÜRK, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelkentepe Yayınları.

UÇAN, A.(2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Ankara: Evrensel Müzik Evi, 2005

VARIŞ, A. (2007), *Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Orkestra Ve Yönetimi Dersi Öğretim Sürecinin Betimlenmesi ve Değerlendirilmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.

WELLS, C. (1984). *İnsan ve Dünyası*. İstanbul: Remzi Kitabevi.